

© W. De Geest

HET NIEUWE VLIF EN INVESTERINGSSTEUN

De Vlaamse regering gaf op 24 januari haar goedkeuring aan het nieuwe programmeringsdocument voor plattelandsontwikkeling PDPO III (*). Dit ontwerp moet nog voorgelegd worden aan Europa, maar biedt ons toch al een duidelijk zicht op de toekomstige invulling van de tweede pijler van het GLB. Binnen de tweede pijler hebben we ervoor kunnen zorgen dat er maximaal ingezet wordt op het luik investeringssteun aan landbouwbedrijven, dat ongeveer de helft van het beschikbare budget in PDPO III voor zijn rekening neemt.

.....
Georges Van Keerberghen, lid Hoofdbestuur Boerenbond

We kunnen met tevredenheid vaststellen dat de investeringssteun voorbehouden blijft voor de professionele land- en tuinbouwer. Hier is er dus geen sprake van een verruiming van de doelgroep zoals in pijler 2. De bestaande voorwaarden worden immers behouden, met name:

- een landbouwnummer hebben in de verzamelaanvraag,
- de landbouwactiviteit uitoefenen als belangrijkste beroepsactiviteit en daaruit minimaal 12.000 euro beroepsinkomen halen,
- andere beroepsactiviteiten en beroepsinkomsten beperkt houden,
- niet gepensioneerd zijn,
- een boekhouding voeren die voldoende informatie verschaft voor een gepast bedrijfsbeheer.

Drie aparte submaatregelen

Nieuw is wel dat het investeringsluik in drie expliciete, aparte submaatregelen werd opgedeeld, waaruit duidelijk blijkt dat Europa de klimaatproble-

matiek in het PDPO wil expliciteren.

.....
“**Investeringsstoelagen moeten een structurele verbetering beogen!**”
.....

Submaatregel 1 staat voor steun aan investeringen die de weerbaarheid van land- of tuinbouwbedrijven verhogen. Inhoudelijk komt dit onderdeel grotendeels overeen met het VLIF zoals we dat tot nu toe kenden. Het gaat over investeringen die een verbetering beogen van de hygiënische productieomstandigheden en de kwaliteit, die de introductie van nieuwe technologieën toelaten, die nodig zijn om tegemoet te komen aan maatschappelijke, commercialisatie-eisen en specifieke problemen (zoals arbeids-

veiligheid en arbeidsrationalisatie), die de landbouwactiviteiten diversifiëren, en investeringen die zuiver gericht zijn op kostenbesparing.

Het doel van deze submaatregel is het effectief verbeteren van de economische resultaten van de landbouwbedrijven en het ondersteunen van hun herstructurering en modernisering. Hiermee gaat de overheid dus verder op de ingeslagen weg dat investeringstoelagen een structurele verbetering moeten beogen, waardoor bijvoorbeeld vervangingsinvesteringen grondig afgewogen zullen worden.

In **submaatregel 2** gaat het expliciet over investeringen op land- en tuinbouwbedrijven die overwegend gericht zijn op een efficiënter energiegebruik. Naast de klassiekere energiebesparende maatregelen, gaat het hier over ook warmtebuffers, rookgascondensators, warmtepompen en energiebesparende kasomhullingen.

© W. De Groot

▲ WKK's zijn uitgesloten voor investeringssteun tenzij zowel de warmte als de geproduceerde elektriciteit volledig op het bedrijf benut kunnen worden.

Submaatregel 3, ten slotte, behelst de steun aan investeringen die overwegend gericht zijn op het reduceren van de uitstoot van broeikasgassen en ammoniak en op het verbeteren van de luchtkwaliteit. De huidige sterke aandacht voor de emissieproblematiek in bijvoorbeeld de IHD's is er natuurlijk niet vreemd aan dat dit item sterke aandacht krijgt binnen het nieuwe VLIF. Belangrijk hierbij is dat ook verwarmingsinstallaties op gas of hernieuwbare brandstoffen betaald worden, waarbij wkk's wel uitgesloten worden tenzij zowel de warmte als de geproduceerde elektriciteit volledig op het bedrijf benut kunnen worden. Europa laat immers niet meer toe dat niet-landbouwproducties betaald worden. Verzet tegen deze beslissing bleek niet mogelijk, waardoor we moeten besluiten dat ook Europa zijn strategie met betrekking tot hernieuwbare energie terugdraait. Voor alle submaatregelen wordt ook expliciet vermeld dat er geen steun gegeven kan worden voor investeringen die gesubsidieerd worden in het kader van een GMO, voor vervangingsinvesteringen, voor tweedehandsmateriaal en productierechten.

Continu oproepsysteem

Nieuw is ook dat het nieuwe VLIF zal werken met een oproepsysteem.

Onze organisatie heeft er alles aan gedaan om het open systeem – dat zo succesvol was in Vlaanderen – te behouden, maar Europa stelt binnen PDPO III expliciet dat er bij de toekenning van steun gewerkt moet worden met selectiecriteria, waardoor niet alle ingediende dossiers nog zeker in aanmerking zullen komen. Wij zijn er wel in geslaagd om een echt call-systeem, zoals dat bestaat in Nederland, af te zwakken. In een echt call-systeem zijn immers de indienperiode en het aantal goedgekeurde dossiers beperkt.

Vlaanderen zal veeleer werken met een continu oproepsysteem. Dit betekent dat de overheid op regelmatige tijdstippen (bijvoorbeeld om de drie maanden) de ingediende dossiers beoordeelt en binnen het beschikbare budget rangschikt volgens de selectiecriteria. Wie erbuiten valt, kan in een volgende periode zijn dossier opnieuw indienen en hopen dat hij hoger scoort binnen de nieuwe lijst, door eventuele aanpassingen aan zijn dossier of doordat er dan minder aanvragen zijn.

Wat de selectiecriteria betreft, zal elk investeringstype gescoord worden op zijn bijdrage aan de verduurzaming van de sector – op economisch zowel als ecologisch en sociaal vlak voor zover relevant – naast de terug-

verdiensijd. Belangrijk hierbij is dat dossiers ingediend door jongeren (-40 jaar) sowieso hoger gescoord zullen worden. Daarenboven zal bij dossiers die ingediend worden door samenwerkingsverbanden, de leeftijd van de jongste bepalend zijn bij de scoring. Qua mogelijke begunstigen van de investeringssteun komen niet alleen individuele land/tuinbouwers in aanmerking, maar ook vennootschappen die de gepaste doelstellingen hebben, waarvan het beheer wordt uitgeoefend door effectieve land/tuinbouwers die minstens 25% van het kapitaal bezitten. Daarnaast komen ook groeperingen van land/tuinbouwers in aanmerking en moet elk bedrijf een voldoende economische omvang hebben, met een minimaal brutobedrijfsresultaat van 40.000 euro (was nu 50.000 euro).

Hoeveel steun?

Het totale bedrag aan gesubsidieerde investeringen voor de nieuwe periode van zeven jaar zal maximaal 1 miljoen euro per bedrijf bedragen, of 2 miljoen euro per bedrijf bij herlokalisatie van twee bedrijven die dan ophouden te bestaan. Het is ons momenteel nog niet duidelijk hoe dit juist toegepast zal worden. Ook de nieuwe steunpercentages liggen nog niet vast. Boerenbond had ervoor gepleit om in de toekomst te werken met een hoog en een laag niveau - waar we er nu vier hebben - maar dat moet wel nog beslist worden in de uitvoeringsmodaliteiten.

Mede op vraag van Boerenbond komt er een versoepeling op het vlak van aankoop voor doorverkoop via de korte keten. Aankoop voor doorverkoop werd vanaf een bepaald volume immers beschouwd als niet-landbouw, waardoor onder andere sommige hoeven thuisverkopers niet voldeden aan de voorwaarden. Nu zal toegestaan worden dat bijlage I-producten aangekocht bij collega's vallen onder de landbouwverbreidingsactiviteit. De zogenaamde bijlage I-producten zijn in hoofdzaak niet verwerkte, primaire landbouwproducten.

Goedkeuring door Europa

Deze voorstellen moeten nog door Europa goedgekeurd en in Vlaamse uitvoeringsbesluiten omgezet worden. Wij hopen dat dit nog in mei kan gebeuren. Tot zolang geldt de bestaande VLIF-reglementering, met de tijdelijke bijkomende beperking van maximaal 80.000 euro steun. ■

(*PDPO= Vlaams Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling. Uit de lijst van maatregelen die de Europese wetgeving voorlegt, heeft Vlaanderen er de maatregelen uit gekozen die het beste een meerwaarde kunnen leveren aan de Vlaamse landbouw en het Vlaamse platteland.